

Autorka rigorózní práce: Mrg. Julie Hubeňáková

Název rigorózní práce: Kulturologická reflexe vztahu člověka a krajiny v pohraničí

Posuzovatel rigorózní práce: PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Předmětem rigorózní práce je analýza vztahů člověka a krajiny na česko-rakouských hranicích, a to v souvislosti s proměnami této krajiny v důsledku sociokulturních změn. Konkrétně se autorka zaměřila na část Sudet, které se označuje jako Česká Kanada. Zvláštní pozornost věnovala metodám interpretace místního dědictví. Předkládaná práce má aplikovatelné přesahy, které vyplývají z diskusí nad možnými strategiemi reanimace pohraničí, které bylo zásadním způsobem ovlivněno v průběhu padesátých let 20. století. Obecně lze konstatovat, že předložená práce představuje příspěvek ke kulturologickému studiu lokálních komunit se zvláštním zřetelem k ekologickému kontextu.

Rigorózní práci autorka rozdělila na sedm relativně samostatných kapitol. V úvodních pasážích práce se detailně zabývá teritoriálním vymezením Sudet a jejich geomorfologickým vývojem. Následně sledovala sociokulturní vývoj Sudet. Zásadní pozornost věnovala výzkumu zmizelých obcí, který založila na narativním přístupu. Předmětem výzkumu se stalo celkem osm obcí, která byly srovnány se zemí. Na tomto materiálu prezentuje problémy a otázky zanikající kulturní krajiny. Konstatuje, že „*zanikající kulturní krajina, kterou zde nalézáme, je pro současnou krajinu pohraničí typická*“ (s. 67).

Autorka se v předložené práci opřela o relevantní zdroje informací, které čerpala nejen ze studií zaměřených na předmětný region (např. Mikšíček), ale rovněž pracovala v místních

archivech, kde získala cenný materiál, který dává práci rozměr autenticity. Čerpala rovněž z odborné literatury zaměřené na studium vztahu člověka a krajiny obecně (např. Schama). Mgr. Hubeňáková zasadila předmět práce do širšího kontextu ekologie člověka, čímž se z předložené práce stala monografická studie pevně vybudovaná na teoretických základech.

Zvláštní pozornost zaslouží šestá a sedmá kapitola, v nichž se autorka zaměřila na interpretaci místního dědictví, respektive na strategie reanimace pohraničí. Interpretaci místního dědictví chápe autorka jako efektivní nástroj udržitelného turismu a cestovního ruchu, a to s odkazem na Freemana Tildena. Popsané principy interpretace místního dědictví se jeví jako účinný nástroj animace kultury. V rámci vlastní obhajoby doporučuji, aby autorka uvedla tento animační přístup do kulturologického kontextu. V kapitole věnované reanimaci pohraničí popsala činnost organizací, které usilují o obnovu studovaného regionu. Jaké jsou podle autorky šance revitalizovat tuto část sudet prostřednictvím programů, které jí zmiňované organizace spustily?

Obecně lze konstatovat, že rigorózní práce splňuje standardní nároky kladené na práce tohoto typu. Má logickou strukturu, je zpracována čistým jazykem a akcentuje aktuální kulturologické i společenské téma. Autorka věnovala tomuto tématu již svou diplomovou práci úspěšně obhájenou na katedře teorie kultury (kulturologie). Předložená práce svědčí o trvalém zájmu autorky o téma vztahu člověka ke krajině. Autorka prokázala schopnost pracovat s relevantní odbornou literaturou a práci vybavit odpovídajícím poznámkovým aparátem. Práce má interdisciplinární charakter a její zpracování tak můžeme označit za plně kulturologické.

Doporučuji k obhajobě

V Praze 28. 3. 2011

PhDr. Martin Soukup, Ph.D.